

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11216/2558

นางสาวทองแทน เพื่อรักษาผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 4 จัตวา, ป.วิ.พ. มาตรา 223 ทวิ, ป.พ.พ. มาตรา 1718

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกสามราย ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 4 จัตวา วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "คำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกให้เสนอต่อศาลที่เจ้ามรดกมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลในขณะถึงแก่ความตาย" แต่เจ้ามรดกทั้งสามรายมีภูมิลำเนาต่างท้องที่กัน ตามมาตรา 5 บัญญัติว่า "คำฟ้องหรือคำร้องขอซึ่งอาจเสนอต่อศาลได้สองศาลหรือกว่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเพราะภูมิลำเนาของบุคคลก็ดี เพราะที่ตั้งของทรัพย์สินก็ดี เพราะสถานที่ที่เกิดมูลคดีก็ดี หรือเพราะมีข้อหาหลายข้อก็ดี ถ้ามูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกัน โจทก์หรือผู้ร้องจะเสนอคำฟ้องหรือคำร้องขอต่อศาลใดศาลหนึ่งเช่นว่านั้นได้" เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าเจ้ามรดกทั้งสามรายมีทรัพย์สินอันเป็นมรดกร่วมกัน ย่อมถือได้ว่าคำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกทั้งสามรายดังกล่าวมีมูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกันพอที่จะพิจารณารวมกันได้ ผู้ร้องย่อมมีอำนาจที่จะยื่นคำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกทั้งสามรายต่อศาลชั้นต้นเดียวกัน

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายแถม นางผวน และนายบุญทัน ศาลชั้นต้นประกาศนัดไต่สวนแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ศาลชั้นต้นไต่สวนแล้ว มีคำสั่งตั้งนางสาวทองแทน ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายแถม และนายบุญทัน กับให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายคำขออนอกจากนี้อื่นใดยก โดยไม่ตัดสิทธิผู้ร้องที่จะไปยื่นคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกของนางผวนต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์โดยศาลชั้นต้นอนุญาตให้ยื่นอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในชั้นนี้มีว่าการที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องขอของผู้ร้องในส่วนที่ขอเป็นผู้จัดการมรดกนางผวน ชอบหรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 4 จัตวา วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้ศาลที่เจ้ามรดกมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลในขณะถึงแก่ความตายเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาคำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดก เมื่อข้อเท็จจริงได้ความตามคำร้องขอนายแถม และนายบุญทัน มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดเพชรบุรี อันเป็นศาลชั้นต้นในขณะถึงแก่ความตาย การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกของบุคคลทั้งสองไว้แล้วทำการไต่สวนตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนายแถมและนายบุญทันจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ที่ศาลชั้นต้นเห็นว่าคำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกของนางผวน เจ้ามรดกอีกคนหนึ่งไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาลชั้นต้นที่จะรับไว้พิจารณาเนื่องจากนางผวนมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่จังหวัดสมุทรสาครในขณะถึงแก่ความตายนั้น เห็นว่า แม้ผู้ร้องอาจใช้สิทธิยื่นคำร้องขอให้แต่งตั้งผู้จัดการมรดกของนางผวนเป็นอีกคดีหนึ่งได้ที่ศาลชั้นต้นแห่งอื่น อันเป็นศาลที่นางผวนมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลในขณะถึงแก่ความตายก็ตาม แต่กรณีก็ต้องปรับด้วย มาตรา 5 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ที่บัญญัติว่า "คำฟ้องหรือคำร้องขอซึ่งอาจเสนอต่อศาลได้สองศาลหรือกว่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเพราะภูมิลำเนาของบุคคลก็ดี เพราะที่ตั้งของ

ทรัพย์สินก็ดี เพราะสถานที่ที่เกิดมูลคดีก็ดี หรือเพราะมีข้อหาหลายข้อก็ดี ถ้ามูลแห่งคดีเกี่ยวข้องกัน โจทก์หรือผู้ร้องจะเสนอคำฟ้องหรือคำร้องขอต่อศาลใดศาลหนึ่งเช่นว่านั้นได้" เมื่อข้อเท็จจริงจากทางใต้สวนได้ความว่าเจ้ามรดกทั้งสามรายมีทรัพย์สินอันเป็นมรดกร่วมกันคือ ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3) เล่ม 1 หน้า 59 สารบบ 2 ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ย่อมถือได้ว่าคำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกของเจ้ามรดกทั้งสามรายดังกล่าวมีมูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกันพอที่จะพิจารณารวมกันได้ ผู้ร้องย่อมมีอำนาจที่จะยื่นคำร้องขอแต่งตั้งผู้จัดการมรดกของนางผวนต่อศาลชั้นต้นได้โดยอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวการที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องขอของผู้ร้องในส่วนที่ขอเป็นผู้จัดการมรดกของนางผวน จึงเป็นการไม่ชอบ อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น แต่เมื่อคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยว่าสมควรแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนางผวนหรือไม่ไปโดยไม่ย่อนสำนวน เห็นว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของรวมในที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3) เล่ม 1 หน้า 59 สารบบ 2 ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมรดกของนางผวนเมื่อการจัดการมรดกมีเหตุขัดข้องและทายาทอื่นยินยอมให้ผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนางผวนประกอบกับผู้ร้องมิได้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้เป็นผู้จัดการมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1718 จึงเห็นสมควรตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของนางผวน ด้วย พิจารณาแก้เป็นว่า ให้ตั้งนางสาวทองแทน ผู้ร้อง เป็นผู้จัดการมรดกของนางผวน ผู้ตาย ด้วย กับให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายนอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

ไมตรี สุเทพากุล · โสฬส สุวรรณเนตร์ · กิจชัย จิตธารารักษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/11216/2558>